

Poslední neděle církevního roku 20.11.22 – 110, 756, 667, 609, S207, 402; čtení: Ž 90, text: Ž 90,16-17

Ž90:16 Budiž zřejmé při služebnících tvých dílo tvé, a okrasa tvá při synech jejich. **17** Budiž nám přítomná i ochotnost Hospodina Boha našeho, a díla rukou našich potvrď mezi námi, díla, *pravím*, rukou našich potvrď.

Léta běží, vážení. Život nám ubíhá, den za dnem plyne. Čím je člověk starší, tím rychleji mu život ubíhá. Z perspektivy Boží věčnosti je život člověka podoben květu, který zrána rozkvetne a večer uvadne a uschne. A čím se může prchavý lidský život chlubit? Starověký zpěvák říká: I když se dožijeme sedmdesátky nebo dokonce osmdesátky, tak se náš život může chlubit leda trápením, ničemnostmi či námahou a dřinou.

Odkud pramení tento poněkud pesimistický pohled na život? Nejenom nestálost a prchavost života, ale také množství starostí, problémů, námahy a bolesti? Z pohledu autora žalmu je to kvůli tomu že si Bůh připomíná naše hříchy a hněvá se na nás. Tento pohled ještě zvyšuje pocit marnosti. „Spějeme k svému konci tvým hněvem, zděšení tvým rozhořčením...“ Místo radosti z Božího milosrdenství převládá pocit zklamání a trpkosti. „Až uplyne náš život, nezůstane po nás nic, co by obstálo v pomíjivosti času.“ Vynořuje se otázka: Jaký má smysl Bohu sloužit, když se nic nedaří a vše nakonec skončí v propadlišti dějin, v bezedné propasti minulosti?

Zhruba těmito větami by se dala popsat nálada žalmu, který jsme četli a z kterého jsem vybral text kázání. Atmosféra žalmu patří k podzimním dnům, které bývají pošmourné a v nichž ubývá světla a přibývá tmy. Nálada žalmu patří také k podzimu lidského života. Ke slovu se hlásí nejenom opotřebovaný materiál pomíjivé tělesné schránky, ale také přichází stesk po tom, co už je nenávratně ztracené a co se již nikdy nevrátí. V této poněkud pošmourné atmosféře se současně rodí touha po tom, co přetrvá. Co obstojí navzdory ubíhajícímu času a pomíjivosti života.

Žalm 90. je připisován Mojžíšovi. Mojžíš nejenom vyvedl lid z egyptského otroctví, ale byl svědkem hrozné tragédie, když celá jedna generace musela zemřít na poušti, než mohli vstoupit do Zaslíbené země. Ohlas této situace můžeme vnímat v tomto žalmu. Smutek nad promarněným životem, promarněnou příležitostí...

Žalmista – respektive Mojžíš vidí východisko z dané situace u Hospodina. Proto se k němu v modlitbě obrací: Panovníku, u tebe máme

domov v každé generaci. Slituj se nad námi, nebuď nám vzdálen. Nasyť nás svým milosrdenstvím, ať víme, že tvé odpuštění a láska jsou tím nejlepším motivem k dobrým rozhodnutím. Pomoz nám, ať si uvědomujeme jedinečnost a neopakovatelnost daru lidského života. Nauč nás počítat s tím, že nikdo z nás nežije věčně. A na závěr říká:

16 Budiž zřejmé při služebnících tvých dílo tvé, a okrasa tvá při synech jejich. 17 Budiž nám přítomná i ochotnost Hospodina Boha našeho, a díla rukou našich potvrď mezi námi.

Boží dílo má být viditelné, nemá zapadnout. Boží služebníci, dodejme i služebnice, mají něco vyzařovat z Božího díla. Boží dílo se má na nás nějak projevit. – Modlitebník nemyslí jen na přítomnost, myslí také na budoucí generace. Na syny, na děti, případně vnoučata... To je naše odpovědnost, prosit Hospodina za to, aby Boží dílo při nás i našich dětech bylo zřejmé. - Pro Izraelce to tehdy znamenalo, že se v jejich životě i životě jejich potomků měla odrážet skutečnost, že byli Hospodinem skrze Mojžíše vysvobozeni z otroctví, aby sloužili Bohu jako jeho lid. Jako lid zvláštní, s nímž má Bůh své plány. Jako lid, na němž chce Bůh ostatním ukázat svou lásku, dobrotu, svou vůli s člověkem, svrchovanost a jedinečnost...

Jako křesťané se hlásíme nejenom k odkazu sz svědků, ale především ke svědectví ukřižovaného a vzkříšeného Pána Ježíše Krista. ON nás vysvobodil svou obětí a svým vzkříšením z moci zla, hříchu a smrti. Jsme zachráněni k tomu, abychom stejně jako lid Izraele sloužili Hospodinu a svým způsobem života odkrývali, odhalovali Boží dílo při nás.

Boží dílo žalmista popisuje v kralickém překladu jako něco krásného a pěkného. **Budiž zřejmé při služebnících tvých dílo tvé, a okrasa tvá při synech jejich.**

Okrasa v nás možná evokuje slovo okrasný keř nebo okrašlovací spolek. Jde o něco pěkného, co přispívá ke kráse člověka. Nejsou to však šminky ani jiná umělá krása. Je to především krása lidského nitra, které bylo osvíceno světlem Boží milosti. Tato krása vyzařuje, probleskuje navenek. Třeba krása lásky, když člověk ví, že je milován Bohem navzdory nedokonalosti a hříchu. Krása z odpuštění a smíření. Když můžeme odpuštění přijímat od Boha i bližních, když můžeme odpouštět druhým. Krása pramenící z Božího pokoje, že mohu na Boha uvrhnout své starosti, všechno, co mě trápí a čemu nerozumím. Krása pramenící z pocitu naplněného života, že nežiji zbytečně. Krása pramenící z jistoty,

že nepatřím sám sobě, ale tomu, který mě přijal a vykoupil. Krása ze skutečnosti, že mám všude po celém světě sourozence – Boží děti – v Kristu Ježíši.

Mohli bychom jmenovat ještě jiné důvody a zdroje, z nichž pramení okrasa, která je zřejmá při těch, kteří slouží Hospodinu...Zdá se mi být přijatelnější mluvit o kráse, než o důstojnosti, velebnosti, vznešenosti nebo majestátu, jak uvádějí jiné překlady. Neumím si představit, že by se při nás měl ukazovat Boží majestát... nebo že by při nás měla být zřejmá Boží důstojnost. Církev nemusí být důstojná, ale měla by být krásná, kvůli tomu, co v ní Bůh působí. (J.Karafiát toužil po krásné církvi)

Tím se trochu dotýkáme otázky estetiky. Krásy, krásna. Co je krásné před Bohem? Po jaké okrase máme toužit a za ni prosit? - Boží dílo při nás je ta nejlepší okrasa. Nejlepší makeup. Ničím lepším a krásnějším se nelze ozdobit, než tím, co Bůh při nás ze své milosti koná. Boží dílo při člověku, při církvi, to je ten nejkrásnější poklad, nejkrásnější oblek, šperk, ozdoba. Ne nadarmo se o církvi hovoří jako o nevěstě, která se připravuje pro svého ženicha.

Okrasa jako proměna člověka pod vlivem Boží lásky a dobroty. Okrasa jako dobré dílo, které Bůh v našich životech koná. Není to z nás, ale z Boží milosti, působením Evangelia a síly DS. - Opakem krásy je nepěknost, škaredost. Z hlediska estetického bychom se asi nedohodli na tom, že je pěkné a co není. Naše měřítko jsou velmi subjektivní. Ale asi se shodneme na tom, že nepěkné je to, co přináší bolest, zármutek, co zasévá nedůvěru, co otravuje vztahy. Nepěkné je vše, co postrádá lásku a kde chybí dobrota a milosrdenství.

Hospodine, necht' se na tvých služebnících a služebnicích ukáže tvé dílo a tvá krása! Starověký zpěvák prosí, aby při nás bylo zřejmé dílo, které není z nás, z našich předpokladů a možností. Prosí za zviditelnění Božího díla, které je okrasou a parádou. Je to krása, která člověku vřdycky sluší, není závislá na módním stylu, může zaujmout a oslovit ostatní.

Co máme dělat, abychom z naší strany Boží dílo a jeho krásu podpořili? Co dělat, abychom dali prostor Božímu působení?

Podobným způsobem se kdysi ptali učedníci Ježíše. Co máme dělat, abychom konali Boží skutky? (Jan 6: 29) Ježíš jim odpověděl: "**Toto je skutek, který žádá Bůh: abyste věřili v toho, koho on poslal.**" Víra v JK je klíčem, který otevírá náš život pro Boží činy. Je to důvěra v Boží

možnosti. Je to bláznivá víra, že láska nakonec zvítězí nad zlem, smrtí a nenávisť. Že nás Bůh dovede i přes poušť do zaslíbené země. Že nás provede údolím stínu smrti.

Druhá část žalmistovy modlitby připomíná nezbytnost naší práce, našeho nasazení. Přestože počítáme s Boží pomocí, když se modlíme za to, aby při nás bylo zjevné Boží dílo, neznamená to, že nebudeme nic dělat. **„Budiž nám přítomná i ochotnost Hospodina Boha našeho, a díla rukou našich potvrď mezi námi...“**

Hospodine, podporuj svou přívětivostí dobré dílo našich rukou, ať je konáme podle tvé vůle, ať dílo našich rukou není marné, ať rozkvétá a má budoucnost. Upevni dílo našich rukou uprostřed prchavosti času a pomíjivosti lidského života. Ať dílo našich rukou přinese užitek nejenom nám, ale také ostatním. Upevni dílo našich rukou, aby nebylo jen dílem lidským, ale bylo prostorem pro tvé působení...

Práce a služba nás unavuje, vyčerpává, přináší pocit marnosti. Sami ze své pozice nejsme schopni dohlédnout její užitek a smysl. Často přicházejí pochybnosti, zda v dané práci vytrvat, být věrný svěřenému dílu. Jsou chvíle, kdy máme krizi, kdy uvažujeme o tom, zda není lepší ukončit svěřenou práci, odejít někam jinam. Dělat něco jiného... V takových situacích si uvědomujeme, že bez Boží pomoci neobstojíme. Pokud Bůh neupevní díla našich rukou, dopadne to špatně. Všechno, co stojí na nás samých, je přinejmenším nespolehlivé. I když se pokoušíme dát smysl či význam své práci a „potvrzovat dílo rukou svých“, nejde to. Na to stačí jen Pán Bůh sám. On může i tomu, nad čím zoufáme, dát své posvěcení. A na druhé straně to, co jsme si „posvětili“ sami, může před ním shořet jako sláma.

Prosba „dílo rukou našich potvrď“ je zároveň výzvou: „Konejte dobré dílo, vymýšlejte dobré projekty, mějte dobré nápady, ať je Bůh může potvrdit, ať se k nim může přiznat...“

Jinými slovy: „Přičiň se člověče a Pán Bůh ti pomůže. On dá tvému konání trvalost a daleký dosah. On způsobí, že tvá práce přinese užitek a požehnání nejenom pro tebe, ale i pro druhé. - Když opravdu poctivě konáme dobré dílo v Božím jménu, konáme víc, než jsme schopni dohlédnout. Co konáme, neuvadne a neupadne do nicoty, zůstává to ve věčné Boží paměti.

Generace přicházejí a odcházejí, dílo Páně zůstává. Člověk vadne, chřadne, odchází, ale zůstává Bůh, který nepřestává konat svou práci. Zůstává ten, který je věrný a neopouští díla svých rukou. V něm máme

svůj domov, v něm smíme nalézat jistotu uprostřed pocitů marnosti, nesmyslnosti. V něm smíme nalézat novou odvahu k životu víry, k dobrému poctivému dílu, ke službě a práci evangelia.

Modlitba:

Panovníku, jsme lidé smrtelní, o to více si uvědomujeme, jak potřebujeme být nasyceni tvým milosrdenstvím a nalézat u tebe svůj věčný domov. Prosíme, kéž je při nás i našich dětech patrné tvé dobré dílo a jeho krása. Potvrď dílo našich rukou, posvěť naši službu. Daruj nám jistotu, že není nic marné, co konáme z lásky k tobě a bližním. Amen.